

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

29 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion, Catan Liliana

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Pavalatii Alexandru în numele inculpatului Sandu Alexandr, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2022, în cauza penală în privința lui

Sandu XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în mun. XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 06.01.2021 până la 17.12.2021;

Instanța de apel de la 11.01.2022 până la 20.09.2022;

Instanța de recurs ordinar de la 26.01.2023 până la 29.03.2023.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 17 decembrie 2021, cauza fiind examinată pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Sandu Alexandr a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 08 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 85 alin. (1) Cod penal, s-a adăugat, la pedeapsa aplicată prin prezenta sentință, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 25 aprilie 2019, și i s-a stabilit lui Sandu Alexandr pedeapsa definitivă de 10 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, a fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța sentința, prima instanță a constatat că Sandu Alexandr la 22 noiembrie 2020, aproximativ la ora 01:45, aflându-se în com. XXXXX, nedeținând permis de conducere pentru mijlocul de transport pe care îl conducea, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale intenționate, neglijând

prevederile pct.14 lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere, conform căruia, „conducătorului vehiculului îi este interzis să conducă unitatea de transport în stare de ebrietate...”, cât și a pct.10 subpct.2) lit. a) al aceluiași Regulament, care prevede că, „persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus”, deplasându-se cu automobilul de model „XXXXX”, a fost stopat de către angajații INSP al IGP al MAI, iar în urma discuțiilor cu conducătorul automobilului, din cavitatea bucală a acestuia se simțea miros specific de alcool. Fiind supus testării alcoolscopice la Dispensarul Republican de Narcologie cu alcooltestul de model „Drager 6820”, s-a constatat că, concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat a constituit 0,99 mg/l, care, conform procesului-verbal nr. 9502 din 22.11.2020 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, s-a constatat că concentrația alcoolului în sânge al cet. Sandu Alexandr XXXXXconstituie 1,85 g/l, care, conform art. 134/12 alin. (3) Cod penal, se califică ca stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Pavalatii Alexandru în numele inculpatului Sandu Alexandr, prin care a solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă cu suspendare condiționată a executării acesteia, din motiv că aplicarea unei pedepse în baza art. 90 Cod penal ar fi fost suficientă pentru corectarea și reeducarea inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2022 a fost respins, ca nefondat, apelul declarat, cu menținerea sentinței primei instanțe.

În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a statuat că prima instanță, la stabilirea pedepsei, a luat în considerație circumstanțele cauzei, faptul că inculpatul anterior a mai fost condamnat pentru infracțiuni similare, inclusiv, la pedeapsă neprivativă de libertate, însă nu a conștientizat urmările negative ale faptelor comise.

Astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță, în partea descriptivă a sentinței, a motivat aplicarea pedepsei sub formă de închisoare, nefiind constatate temeiuri de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal, din ce considerente afirmațiile invocate în apelul declarat, sunt lipsite de temei și nu pot fi reținute.

5. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către avocatul Pavalatii Alexandru în numele inculpatului Sandu Alexandr, prin care, invocând temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acesteia în latura stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Apărarea indică că instanța de apel, respingând solicitările invocate în cererea sa de apel, a ignorat faptul că inculpatul a recunoscut pe deplin vinovăția, s-a căit de cele comise, a conștientizat fapta săvârșită, a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală (art.364¹ Cod de procedură penală), precum și că are la întreținere doi copii minori.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În speță se reține, că potrivit textului recursului, recurentul invocă temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, însă, în esență, critică decizia contestată în latura pedepsei aplicată inculpatului, considerând-o prea aspră, solicitând, în acest sens, numirea unei pedepse cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal reține că argumentele invocate în cererea de recurs nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei și în contextul ce urmează va puncta raționamentele care au stat la baza respingerii acestora.

Întru elucidarea acestora raționamente, instanța de recurs ordinar reiterează că prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Subsidiar, conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest context, instanța de recurs reamintește că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Revenind la cazul supus judecării, instanța de recurs consideră că instanța de apel corect a statuat asupra faptului că, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal și întemeiat a ajuns la concluzia privind neaplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Cu referire la argumentele recurentului prin care se invocă că instanța de apel nu a ținut cont de principiile generale de individualizare a pedepsei, nu a adus suficiente argumente în motivarea soluției prin care a fost dispus stabilirea unei pedepse privative de libertate, Colegiul penal reține că instanța de apel corect a conchis că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în privința inculpatului nu poate fi atins decât prin aplicarea pedepsei sub formă de închisoare, luându-se în considerare gravitatea infracțiunii comise, care potrivit art. 16 Cod penal, face parte din categoria celor ușoare, inclusiv, face parte din categoria infracțiunilor din domeniul transportului, care, la moment, prezintă un pericol social sporit în Republica Moldova, examinarea cauzei în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, precum și faptul că, anterior inculpatul a comis infracțiuni similare, fiindu-i aplicată atât pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, cât și cu suspendare condiționată a executării pedepsei, însă acesta careva concluzii nu și-a făcut, nu a pășit pe cale corijării, deși i s-a acordat șansa de a-și corecta conduita și a demonstra că cele comise constituie un incident în viața sa,

drept urmare, săvârșind o infracțiune identică, cu toate că nu deținea permis de conducere a mijloacelor de transport.

În aserțiunea dată, Colegiul penal conchide că instanța de apel, la stabilirea pedepsei inculpatului pentru infracțiunea comisă, a ținut cont de principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, și întemeiat a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se va asigura doar prin stabilirea față de inculpat a pedepsei cu închisoare, pe care ultimul o va executa în instituția penitenciară de tip semideschis.

Față de cele ce preced, Colegiul penal constată că, concluzia instanței de apel corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind motivată și aplicată în limitele legii, motiv din care se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Pavalatii Alexandru în numele inculpatului Sandu Alexandr, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Pavalatii Alexandru în numele inculpatului Sandu Alexandr, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2022, în cauza penală în privința lui *Sandu XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată semnată la **30 martie 2023**, pronunțată la **13 aprilie 2023**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana